

LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

e-mail: tiesa@satv.tiesa.gov.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2017. gada 20. decembrī

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Sanita Osipova, tiesneši Aldis Laviņš un Gunārs Kusiņš,

kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto [...] (turpmāk – Pieteikuma iesniedzējs) pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 201/2017),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu atzīt Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Kodekss) 289.²⁰ panta septītās daļas otro teikumu (turpmāk – apstrīdētā norma) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 92. panta pirmajam teikumam un spēkā neesošu no (datums).

2. Apstrīdētā norma noteic, ka lēmumu par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību sastāda rezolūcijas veidā, norādot tiesnešus, kuri pieņēma lēmumu.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18.–19.³ panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Turklāt saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu Satversmes tiesa var atteikties ierosināt lietu, ja konstitucionālajā sūdzībā sniegtais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem izriet, ka Pieteikuma iesniedzējs ir saukts pie administratīvās atbildības un viņam uzlikts naudas sods. Par pirmās instances tiesas spriedumu Pieteikuma iesniedzējs iesniedzis apelācijas sūdzību. Pamatojoties uz apstrīdēto normu, pieņemts lēmums par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību, kas sastādīts rezolūcijas veidā. Tādējādi apstrīdētā norma Pieteikuma iesniedzējam ir piemērota un pieteikumā ir norādīts uz viņam Satversmē noteikto pamattiesību iespējamo aizskārumu.

Līdz ar to Pieteikuma iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro daļu pieteikumu var iesniegt tikai tad, ja ir izmantotas visas iespējas aizstāvēt aizskartās tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, vai arī ja personai šādu iespēju nav.

Nemot vērā to, ka Vidzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas (datums) lēmums par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību nav pārsūdzams, vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi Pieteikuma iesniedzējam Satversmes 92. panta pirmajā teikumā noteikto pamattiesību aizsardzībai nepastāv.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtās daļas otro teikumu, ja nav iespēju Satversmē noteiktās pamattiesības aizstāvēt ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem, konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesai var iesniegt sešu mēnešu laikā no pamattiesību aizskāruma brīža.

Konkrētajā gadījumā termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai ir skaitāms no (datums), kad Vidzemes apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija pieņēma lēmumu par atteikšanos ierosināt apelācijas tiesvedību administratīvā

pārkāpuma lietā (numurs). Pieteikums Satversmes tiesā saņemts 2017. gada 8. decembrī. Tādējādi minētais sešu mēnešu termiņš ir ievērots.

Līdz ar to pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrajā daļā un ceturtās daļas otrajā teikumā noteiktajām prasībām.

7. Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts noteic, ka pieteikumā jānorāda juridiskais pamatojums. Juridiskais pamatojums Satversmes tiesas likuma izpratnē nozīmē juridisko argumentāciju, kurā pamatota apstrīdētās normas neatbilstība pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

Pieteikuma iesniedzējs uzskata, ka apstrīdētā norma liedz viņam tiesības uz motivēta nolēmuma saņemšanu, jo paredz tiesai tiesības ar lēmumu rezolūcijas veidā atteikties ierosināt apelācijas tiesvedību. Tādēļ apstrīdētā norma neatbilstot Satversmes 92. panta pirmajam teikumam.

Lai izvērtētu, vai apstrīdētajā normā ietvertais ierobežojums atbilst Satversmes 92. pantam, Satversmes tiesa noskaidro, vai attiecīgais pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar likumu, vai šim ierobežojumam ir leģitīms mērķis un vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi (*sk., piemēram, Satversmes tiesas 2010. gada 17. maija sprieduma lietā Nr. 2009-93-01 12. punktu*). Turklāt tiesa ir atzinusi, ka Satversmes 92. pants neietver obligātu prasību nodrošināt iespēju izskatīt ikvienu administratīvā pārkāpuma lietu augstākas instances tiesā, un jēdziens „taisnīga tiesa” negarantē tiesības ikvienu šādu lietu pārsūdzēt apelācijas instancē (*sk. piemēram, Satversmes tiesas 2002. gada 20. jūnija sprieduma lietā Nr. 2001-17-0106 secinājumu daļas 5. punktu*). Tiesības uz pieeju apelācijas instances tiesai neietver prasību ikvienu lietu izskatīt pēc būtības un sagatavot pilnu tiesas spriedumu (*sk. Satversmes tiesas 2013. gada 21. oktobra sprieduma lietā Nr. 2013-02-01 11. punktu*).

Pieteikumā ir sniegta konkrētās situācijas faktisko apstākļu izklāsts, Pieteikuma iesniedzēja viedoklis par apstrīdēto normu un citētas Satversmes tiesas nolēmumos izteiktās atziņas, kā arī vispārīgi norādīts, ka apstrīdētajā normā ietvertais iespējamais pamattiesību ierobežojums nav samērīgs. Tomēr pieteikumā nav sniegts juridiskais pamatojums tam, vai personai Satversmes 92. panta pirmajā teikumā noteiktās tiesības prasa apelācijas tiesvedības ierosināšanu pat gadījumos, kad tam nav Kodeksa 289.¹⁷ panta trešajā daļā noteiktā pamata. Tāpat pieteikumā nav sniegti juridiski argumenti par to, vai no Satversmes 92. panta pirmā teikuma izriet prasība, ka šādā lēmumā būtu norādāmi atteikuma ierosināt apelācijas tiesvedību argumenti. Turklāt pieteikumā

nav sniegts juridiskais pamatojums arī tam, vai apstrīdētajā normā ietvertais iespējamais pamattiesību ierobežojums ir noteikts ar likumu, vai šim ierobežojumam ir leģitīms mērķis un vai ierobežojums ir samērīgs ar leģitīmo mērķi.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punktā noteiktajām prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 201/2017).

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 2. kolēģijas priekšsēdētāja

S. Osipova